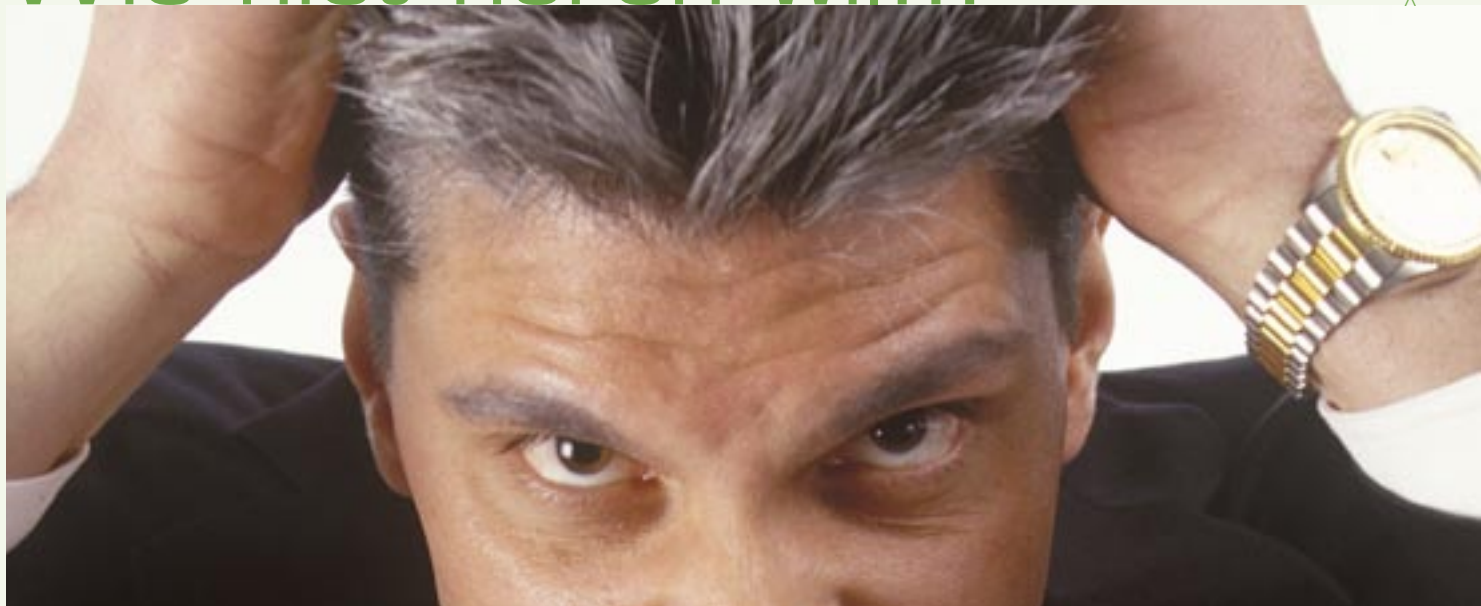

Wie niet horen wil...

De verkiezingen van 10 juni jl. zorgden voor resultaten die weinig waarnemers hadden voorspeld. Vooral de klappen die SP.A-Spirit te incasseren kreeg, waren veel groter dan redelijkerwijze kon worden verwacht. Partijvoorzitter Vande Lanotte sprak een mea culpa uit en zei dat zijn partij niet had begrepen wat de kiezer wilde. Het goede resultaat van CD&V-N-VA was voorspeld. Die partij claimt de tolk te zijn van wat leeft bij de mensen. De les is duidelijk: luister en vooral 'geef gehoor'. Dat is nodig om goed te kunnen vertolken wat de mensen ter harte gaat en hun vertrouwen te verdienen.

Het concept-leerzorg baart onze leden grote zorgen. Tot op vandaag is er geen enkele aanwijzing dat de onderwijsminister oor heeft voor onze bekommernissen! Geen gehoor geven is net wat zijn partij in de problemen heeft gebracht. De komende weken en maanden zullen we er alles aan doen opdat de stem van het personeel wordt gehoord.

Leerzorg blijft onze zorg

De Onderwijscommissie van het Vlaams parlement organiseerde een hoorzitting over het concept-leerzorg. De belangstelling van de volksvertegenwoordigers was beschamend laag: veel leden van de Onderwijscommissie daagden gewoon niet op. Wie er wel bij waren: Monica Van Kerrebroeck (CD&V), Kris Van Dijck (N-VA), Kathleen Helsen (CD&V), Sabine Poleyn (CD&V), Veerle Heeren (CD&V), Cathy Berx (CD&V), Jef Tavernier (Groen!), Dirk De Cock (Spirit), Stern Demeulenaere (Open VLD).

In Schoolwijzer brengen we de tussenkomst van de onderwijsvakbonden en vatten we de knelpunten samen. Ons oordeel over het leerzorgconcept is ronduit negatief. Als geen

afdoend antwoord wordt geboden op de door ons gesignaleerde knelpunten, dan leidt het leerzorgconcept tot een ontreddering van het basisonderwijs. Dat willen we koste wat het kost vermijden. Met acties als het moet. De COV-besturen zullen de komende weken en maanden de volksvertegenwoordigers duidelijk maken waar het fout loopt. Wij verwachten van hen dat ze de overgrote meerderheid van ouders, schoolbesturen en personeel steunen. Het voorliggend leerzorgconcept van minister Vandenbroucke is immers niet haalbaar!

Meer middelen...

De onderwijsminister kondigde al eerder aan dat hij in uitvoering van het regeerakkoord

meer financiële middelen zou inzetten voor het leerplichtonderwijs. Hij wil af van het huidig financieringsmodel dat steunt op de verhoudingen tussen de onderwijsnetten. Stap voor stap zal hij een nieuwe financieringswijze invoeren die zal zorgen voor een gelijke financiering van elk kind met dezelfde noden. Dat zal gebeuren op basis van leerlingenkenmerken en schoolgebonden kenmerken. "Elke school in een zelfde situatie moet over gelijke middelen beschikken", zegt Vandenbroucke. Ook voor de omkadering zal, in uitvoering van het regeerakkoord, het model van de leerlingenkenmerken en de schoolgebonden criteria stapsgewijs en binnen het beschikbare budget worden toegepast. Het principe van een gelijke financiële behandeling van elke leerling met gelijke noden en elke school in een zelfde situatie zou daarmee worden bevestigd. De onderwijsminister betoogt dat de werkingsbudgetten van de basisscholen in 2005 circa 290 miljoen euro bedroegen. Voor alle onderwijsnetten komt daar binnenkort 29,5 miljoen euro bij. Dat is een stijging van ca. 10 %. Tegen 2009 groeien die middelen nog met 85 miljoen euro.

Volgens de minister houdt dat voor de werkingsbudgetten van de basisscholen in:

- een duurzame verhoging van 45 euro per kind per schooljaar, die tijdens de komende weken uitgekeerd wordt;
- daarbovenop tegen 2009 een duurzame verhoging van gemiddeld 130 euro per kind per schooljaar, waarvan het precieze bedrag wel sterk kan verschillen naargelang de situatie van de school;
- eenmalige uitkeringen voor ICT en energie van 34,3 euro per kind, waarvan de laatste schijf van 6,7 euro na de zomer komt;
- voor het gesubsidieerd (vrij of officieel) onderwijs bovendien nog eens gemiddeld 22,6 euro per kind, al uitgekeerd vanaf 2006.

Opnieuw heeft de minister het over de beheersing van de kosten voor de ouders.

Hij stelt: *"In ruil voor deze sterke - maar noodzakelijke - toename aan werkingsmiddelen vragen wij aan de scholen dat ze de kosten voor de ouders beheersen. De bedragen die we daarbij hanteren, zoals 360 euro voor meerdaagse uitstappen over het hele lager onderwijs, zijn perfect haalbaar voor scholen, rekening houdende met de extra middelen die we geven. Héél duidelijk is afgesproken dat het stelsel van de maximumfacturen pas ingaat wanneer de nieuwe financiering van het onderwijs van kracht wordt, d.w.z. wanneer alle bedragen die hierboven vermeld worden, ook effectief ingeschreven zijn in de decreten."*

Bijna alle scholen doen er alles aan om de kosten voor de ouders te beperken. Zij doen extra inspanningen voor de ouders wier financiële draagkracht problemen geeft.

Wij herhalen wat we reeds eerder schreven: scholen zijn best in staat om over schoolse en buitenschoolse activiteiten in overleg met onder meer de schoolraad te oordelen en te beslissen. Geef scholen voldoende middelen en de nodige ruimte om in gestructureerd overleg ermee om te gaan.

Premiestijgingen stuiten op verzet

De voorbije weken werden we overstelpt met klachten van collega's die plots werden geconfronteerd met extravagante stijgingen van de premies voor de collectieve hospitalisatieverzekering die zij jaren geleden op voorstel van het departement Onderwijs bij Ethias (het toenmalige OMOB) hadden onderschreven. De hospitalisatieverzekeringen waren toen een gat in de markt. Verzekeraars waren er als de kippen bij en ontwikkelden producten om snel veel klanten aan te trekken. De hospitalisatieverzekering die het toenmalige OMOB uitwerkte, was een goed voorstel voor de personeelsleden van het Vlaams onderwijs: degelijk en betaalbaar.

Sedertdien is veel veranderd: meer spelers bezetten de markt, de nood aan privéverzekeringen om in te springen omdat de gezondheidszorg te duur werd groeide gestaag, de kosten van de (gelukkig maar) efficiëntere en gespecialiseerder gezondheidszorg kost steeds meer geld.

Privéverzekeraars beogen winst, berekenen hun winstmogelijkheden op basis van verschillende factoren. Die zijn in dit geval de levensverwachting, de becijferde noodzaak aan tussenkomsten bij hospitalisatie, de evolutie van de kostprijs van medische interventies...

Solidariteit niet ter sprake

Wanneer winstmarges niet worden gehaald, worden de tarieven aangepast. Ergerlijk is dat

Ethias veel te laat is gaan praten met het departement Onderwijs. Ergerlijk is dat nu pas de vakbonden door het departement betrokken worden bij het dossier. Ergerlijk is dat de onderwijsminister pas in actie kwam na de klachten van personeelsleden. Bij de tariefverhoging worden de (oudere) gepensioneerden het zwaarst getroffen. Had het departement Onderwijs of de verantwoordelijke onderwijsminister daarover niet kunnen onderhandelen? Op één punt krijgt Vandenbroucke van ons gelijk: de sociale zekerheid moet goed worden uitgebouwd met onder meer voor iedereen betaalbare gezondheidszorgen. Liberalisering van de markt leidt tot excessen. Premieverhogingen zoals Ethias nu heeft doorgevoerd, zorgen ervoor dat velen moeten afhaken en niet meer kunnen rekenen op de dienstverlening waarop ze meenden recht te hebben.

En nu?

De minister heeft eindelijk ook de vakbonden geïnformeerd. Hij heeft onder meer verkregen dat Ethias een gespreide betaling van de premie mogelijk maakt. Ondertussen wordt een uitgebreid marktonderzoek gedaan en wordt een Europese aanbesteding voorbereid. Wij hebben duidelijk gezegd dat we betrokken willen worden bij de uitwerking. Het komt er immers op aan dat een voorstel wordt uitgewerkt waarvan niemand wordt uitgesloten en dat voor alle leeftijdscategorieën betaalbaar is. We stellen vast dat alle privéverzekeraars de premies voor hun hospitalisatieverzekering hebben opgetrokken. Verzekeraars willen immers winst maken. Door sommige politieke partijen en door privéverzekeraars wordt regelmatig uitgehaald naar aanbiedingen die de mutualiteiten doen inzake bijstands- en hospitalisatieverzekeringen. Wij beweren niet dat die aanbiedingen volledig beantwoorden aan onze verwachtingen. Maar ze houden wel meer rekening met de solidariteit tussen alle betrokkenen en winstmarges zijn geen must.

Is het te verwonderen dat privéverzekeraars er alles aan doen om het aanbod van de mutualiteiten te doen verbieden? Als die privéverzekeraars niet tot inkeer komen, dan zullen we moeten kunnen rekenen op alle actoren die de zorg voor de mensen echt ter harte nemen.

Geen vermarkting gezondheidszorg

Het ACV, het ACW, de CM en vele andere organisaties lieten begin juni aan de politici weten dat de gezondheidszorg niet mag overgelaten worden aan de markt.

"De vermarkting van de gezondheidszorg is geen goede zaak. Prijsreglementering en de planning van het aanbod, overleg met de betrokken partijen over tarieven en het verzekerde pakket zijn instrumenten die niet passen in een marktmodel. Zij zijn nochtans essentieel om de toegang tot kwalitatieve zorg

voor iedereen te garanderen. Ons systeem van gezondheidszorg wordt zowel door de bevolking als door internationale waarnemers geapprecieerd omwille van zijn hoge kwaliteit, zijn toegankelijkheid en zijn kostprijs. Dat resultaat is onder meer te danken aan de sociale inzet én de efficiëntie van alle actoren. De meeste actoren behoren tot de social-profitsector en vervullen hun taak vanuit de principes van het algemeen belang."

Vervangingen korte afwezigheden... verder experimenteren?

Sinds 1 november 2005 loopt het tijdelijk project 'Vervanging van korte afwezigheden'. Het loopt nog tot het einde van het schooljaar 2006-2007. Met cao VII had het COV de vervanging van korte afwezigheden verkregen. Wanneer een afwezige titularis niet kan worden vervangen, creëert dat immers grote problemen in de basisscholen.

Doelstellingen

De doelstellingen van het project zijn: de werkdruk van de leerkrachten verminderen, het comfort voor de kinderen verbeteren en het vervangingsbeleid afstemmen op de specifieke noden.

Alle scholen uit het basisonderwijs kunnen deelnemen. Onder de vorm van 'vervangings-eenheden' zijn extra middelen toegekend voor vervangingen van minder dan tien dagen. Het gaat daarbij om de vervanging van personeelsleden die belast zijn met een lesopdracht en op die momenten afwezig zijn.

Advies van de stuurgroep

Een stuurgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de representatieve vakbonden, van de onderwijskoepels en van de minister van Onderwijs volgde het project op. In haar eindrapport van 16 april 2007 gaf de stuurgroep advies aan de minister over de verderzetting ervan.

De groep stelde voor om het systeem definitief verder te zetten in het basisonderwijs, mits oplossing van de bezoldigingsproblematiek. Enkel voor het aspect-bezoldiging zou het een experiment blijven en bijgevolg geëvalueerd worden. De stuurgroep koos ervoor om voor de bezoldiging de vervanger van de titularis los te koppelen. Voor de gevallen waarin overwerk niet te vermijden is, werd gesuggereerd de gunstiger wijze van bezoldigen zoals in het secundair onderwijs toe te passen.

Een aantal leden van de stuurgroep stelde voor om in het basisonderwijs een minipool te voorzien. Dan zou een personeelslid kunnen aangesteld worden op basis van de vervangingseenheden om vervangingen of andere opdrachten te doen. Het COV en de COC verwierpen dat voorstel.

De stuurgroep was van mening dat het systeem-korte vervangingen niet werkbaar is in het secundair onderwijs. De groep opteerde ervoor om - binnen het budget van de vervangingseenheden - gedurende één schooljaar een experiment te voeren waarbij vervangingen vanaf vijf dagen in alle secundaire scholen worden toegelaten. Er zouden geen convenanten meer worden opgesteld en de opvolging zou centraal gebeuren.

Beslissingen van de minister

Vorige week werden wij tijdens de onderhandelingen mondeling in kennis gesteld van de beslissingen van de minister.

Het systeem-korte vervangingen wordt in het **basisonderwijs** structureel vanaf 1 september 2008. Dat betekent dat het tijdelijk project nog één jaar verderloopt. In die periode wil de minister een oplossing voor de problemen inzake bezoldigingen uittesten.

Hij gaat in op het voorstel van de stuurgroep om voor de bezoldiging de vervanger los te koppelen van de titularis. Op die wijze moet voorkomen worden dat een vervanger die een titularis met bijvoorbeeld een halftijdse opdracht gedurende een volledige dag vervangt, geen volledige dag zou bezoldigd worden.

De minister besliste dat de regelgeving inzake bezoldiging van overwerk en bijbetrekking zou aangepast worden vanaf 1 september 2008. Dat zou kaderen in een herziening van het decreet-lerarenambt. Die beslissing houdt in dat wie door een korte vervanging in overwerk of bijbetrekking terecht komt, volgend schooljaar nog steeds een ongunstige bezoldiging zou ontvangen. Het COV heeft onmiddellijk gevraagd om in afwachting van die herziening, volgend schooljaar toch de bezoldigingsregel uit het secundair onderwijs toe te passen. Er moet nog een aantal decreten gestemd worden in het parlement. Een voorlopige regeling zou kunnen gerealiseerd worden bij wijze van amendement op een decreet.

Dat het structureel maken van het systeem niet meer in vraag gesteld wordt, is een goede zaak. Men kan zich echter wel afvragen waarom dat niet kan vanaf 1 september 2007. Men moet niet het hele systeem tijdelijk houden omdat één bepaald aspect nog verder moet opgevolgd worden. Wijzigingen aan de bezoldigingsregel kunnen trouwens op elk ogenblik gebeuren als de noodzaak zich manifesteert.

Ten slotte besliste de minister, bij wijze van test, een minipool op te richten per samenwerkingsverband. Dat betekent dat een personeelslid kan aangesteld worden dat gedurende een bepaalde periode beschikbaar is voor vervangingen (of andere opdrachten). Het COV kan daar niet mee akkoord gaan. De ervaringen met de vervangingspool hebben aangetoond dat dit systeem geen antwoord geeft op de noden van het basisonderwijs. Dat was een

van de belangrijkste redenen om het systeem van de vervangingspool niet verder te zetten.

De betrokken leerkracht kan ingeschakeld worden voor andere opdrachten als er geen vervangingen zijn. Wij vrezen dat die leerkracht zal ingeschakeld worden als manusje-van-alles, dat hij of zij alle mogelijke opdrachten zal moeten aanvaarden.

De minipool kan maar een beperkt aantal weken in stand gehouden worden. Als de vervangingseenheden opgebruikt zijn, zijn alle mogelijkheden van vervanging uitgesloten. Wat dan als twee personeelsleden in het samenwerkingsverband op dezelfde dag afwezig zijn, bijvoorbeeld voor een vormingsdag voor vakbondsafgevaardigden of voor nascholing?

Voor het **secundair onderwijs** gaat de minister niet in op het advies van de stuurgroep om met centrale opvolging vervangingen vanaf vijf schooldagen mogelijk te maken. Dat spoot volgens hem niet met de responsabilisering als filosofie bij vervangingen voor korte afwezigheden.

Samenwerkingsverbanden kunnen, indien zij dat willen, binnen de regelgeving van korte vervangingen, lokaal via convenanten vervangingen vanaf vijf schooldagen mogelijk maken.

Om de problemen inzake bezoldigingen op te lossen, wordt ook in het secundair onderwijs voor de bezoldiging de vervanger van de titularis losgekoppeld. Dat wordt uitgetest tijdens het volgend schooljaar.

Er wordt ook, bij wijze van test, voorzien in de mogelijkheid van een minipool per samenwerkingsverband. Dat wekt verwondering, omdat niemand van de leden van de stuurgroep dat voor het secundair onderwijs voorgesteld had. Ook in het secundair onderwijs wordt het tijdelijk project nog één schooljaar verdergezet.

Onderhandelingen

Met het oog op bovenstaande beslissingen worden binnenkort onderhandelingen gevoerd over de noodzakelijke aanpassingen aan het besluit van de Vlaamse regering betreffende de tijdelijke projecten.

Leraar van het jaar!

Volgend jaar wordt het jaar van de kleuter, kondigde minister Frank Vandenbroucke aan bij de uitreiking van de prijs van 'De Leraar van het Jaar'.

An Van Meerbeek, kleuterjuf aan de gemeentelijke basisschool 't Centrum in Rotselaar mocht de prijs in ontvangst nemen. Zij kreeg die symbolische eretitel in naam van alle Vlaamse leraren, voor het werk dat zij dag aan dag leveren. Het COV sluit zich aan bij alle lofbetuigingen die gericht werden aan alle kleuterjuffen van Vlaanderen. Wij hopen dat de minister consequent en met voldoende middelen van 2007-2008 inderdaad het

jaar van de kleuter maakt. Het Vlaams kleuteronderwijs verdient alle lof. Wij zijn dan ook fier dat ons lid **An Van Meerbeek** namens alle kleuteronderwijzers wordt gelauwerd.

Om aan de stijgende verwachtingen van de maatschappij te kunnen blijven beantwoorden, zijn er meer mensen (kleuteronderwijzers, kinderverzorgers) nodig. De inzet van extra mensen vereist natuurlijk ook meer uitrustings- en werkingsmiddelen. Enkel als daaraan voldaan is, kunnen gemotiveerde schoolteams het blijven volhouden. Wij zijn heel benieuwd of minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke zijn afspraak om de bijkomende maatregelen voor het kleuteronderwijs volgend jaar te evalueren, zal nakomen. De 200 kleuterjuffen, waaronder 50 pasafgestudeerden, die aanwezig waren op de huldiging, zullen op de afspraak zijn. En wij met hen!

Veel hooi op de vork

Nogal wat nieuwe reglementeringen komen rijkelijk laat op de school af. De veelheid aan dossiers vergt veel onderhandelingstijd. Ook de laattijdigheid waarmee dossiers door de overheid ingediend worden, veroorzaakt vertraging. De onderwijsminister moet zich houden aan de resolutie over het ordentelijk starten van het schooljaar die op 28 mei 2003 in het Vlaams Parlement werd goedgekeurd. Een schooljaar moet degelijk kunnen voorbereid worden.

De zomervakantie komt eraan. Wij wensen u een zomerse, zorgeloze vakantie!

Romain Maes ■
algemeen secretaris